

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งสากล (The Problem of Universals) มีประวัติการอภิปรายถกเถียงกันในอภิปรัชญาเป็นเวลายาวนานตั้งแต่สมัยกรีกที่เพลโต (Plato) เสนอทฤษฎีแบบเพื่ออธิบายคุณสมบัติของสิ่งต่างๆ และคุณสมบัติบางอย่างที่เหมือนกันทุกประการแต่ปรากฏอยู่แยกจากกันในสองสิ่งนั้นเหมือนกันได้อย่างไร การอธิบายเช่นนี้มีทั้งนักปรัชญาฝ่ายที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ฝ่ายที่เห็นด้วยรู้จักกันในชื่อว่า สัจนิยม (Realism) ซึ่งยอมรับในการมีอยู่ของสิ่งสากล ส่วนฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยก็รู้จักกันในชื่อว่า นามนิยม (Nominalism) ซึ่งปฏิเสธสิ่งสากลหรือไม่ก็กล่าวว่าสิ่งสากลไม่ได้เป็นสิ่งพื้นฐานที่จำเป็นต่อการอธิบายคุณสมบัติของสิ่งแต่อย่างใด นอกจากนี้มีอีกฝ่ายหนึ่งคือมโนทัศน์นิยม (Conceptualism) ซึ่งกล่าวถึงสามัญลักษณะว่าเป็นลักษณะสำคัญของประสบการณ์และภาษา มโนทัศน์นิยมต่างจากนามนิยมในจุดที่ว่านามนิยมเห็นว่าสามัญลักษณะอยู่แต่ในภาษาเท่านั้น ประสบการณ์ที่เรารับรู้มันเป็นแต่สิ่งเฉพาะไม่ได้เป็นต้นกำเนิดของมโนทัศน์ทั่วไป (general concept) ที่มโนทัศน์นิยมบอกว่าเป็นสิ่งที่สมนัยกับการใช้ภาษาของเรา นักปรัชญาที่มีแนวทางของมโนทัศน์นิยมก็คือพวกประจักษ์นิยม (empiricist) อย่างลอร์ด (Locke) เบอิร์คเลย์ (Berkeley) และฮูม (Hume) (Woolley, 1967:199) ทฤษฎีโทรปที่งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งจะกล่าวถึงก็จัดได้ว่าเป็นนามนิยมแบบหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ประวัติที่ยาวนานของการอภิปรายปัญหาเกี่ยวกับสิ่งสากลนี้ ก็ทำให้ปัญหายังมีความซับซ้อนมีประเด็นการอภิปรายที่กว้างและลุ่มลึกมากขึ้น คำศัพท์ที่ใช้ในการอภิปรายถกเถียงก็มีการแปรความหมายไปตามทฤษฎีที่นักปรัชญาแต่ละคนหรือแต่ละฝ่ายพยายามจะเสนอเพื่อโต้แย้งฝ่ายตรงข้ามจนบางครั้งดูเหมือนว่าถกเถียงอยู่ในปัญหาเดียวกันทุกๆ ที่เป็นคนละปัญหา ผู้เขียนจึงขอกล่าวถึงคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการถกเถียงปัญหาเกี่ยวกับสิ่งสากลนี้ก่อนเพื่อความสะดวกในการเข้าใจว่าทฤษฎีโทรปอยู่จุดใดในการอภิปรายนี้

สสารและคุณลักษณะ (substance and attribute) สิ่งต่างๆ ที่เราพบเห็นหรือรับรู้ได้ว่ามีอยู่จริง หรือมีอยู่โดยไม่ต้องพึ่งพาอาศัยสิ่งอื่นเพื่อการมีอยู่ของตน นักปรัชญาเรียกว่า

สาระ อย่างเช่นผ้าสีขาวผืนหนึ่งเป็นสาระในขณะที่รอยยับบนผ้านั้นไม่ใช่สาระ ในทางปรัชญาจะถามว่าสาระนั้นมีส่วนประกอบหรือไม่เนื่องจากการสังเกตว่าผ้าสีขาวนี้อาจมองคล้ำลงได้หรือย้อมสีใหม่ได้โดยที่เรายังคงเห็นว่าเป็นผ้าผืนเดิม จึงกล่าวว่าสาระนั้นมีคุณสมบัติ (property) อย่างเป็นส่วนประกอบด้วย นอกจากนี้ยังมีฐาน (substratum) เพื่อบรรองรับคุณสมบัติต่างๆ ที่แม้จะเปลี่ยนแปลงแต่เรายังเข้าใจว่าเป็นผ้าผืนเดิมไม่ใช่ผืนอื่นก็เพราะยังมีฐานคงเดิม ทฤษฎีสาระที่เห็นว่ามีส่วนประกอบทั้งฐานและคุณลักษณะนี้มีชื่อว่าทฤษฎีฐานคุณลักษณะ (substratum theory) ส่วนทฤษฎีซึ่งขัดแย้ง เพราะเห็นว่าสิ่งต่างๆ มีแต่คุณลักษณะต่างๆ ที่มารวมกัน เราไม่สามารถรับรู้ฐานได้ ทฤษฎีนี้มีชื่อว่าทฤษฎีกลุ่มคุณลักษณะ (bundle theory) และยังมีทฤษฎีที่ปฏิเสธทั้งฐานและคุณลักษณะคือนามนิยมนิยมแบบเคร่งครัด ทั้งนี้เพราะเห็นว่าสิ่งต่างๆ ไม่ได้มีส่วนประกอบใดที่แยกย่อยลงไปอีกได้ คุณลักษณะนั้น ในปัจจุบันนักปรัชญาจะรวมการพูดถึงความสัมพันธ์ (relations) ไว้ด้วยไม่เพียงแต่จะเข้าใจว่ามีคุณสมบัติเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เพราะอิทธิพลจากงานเขียน The Problems of Philosophy (1912-ในที่นี้อ้างอิงจากที่ตีพิมพ์อีกครั้งในปี 1970) ของเบอร์ทรันด์ รัสเซล (Bertrand Russell) ที่เห็นว่าความสัมพันธ์อย่าง 'x อยู่ทางซ้ายของ y' หรือ 'z อยู่ตรงกลางระหว่าง x กับ y' ก็เป็นสิ่งสากลด้วยเพราะมีลักษณะการมีตัวอย่างได้หลายๆ ที่ในเวลาเดียวกัน ความสัมพันธ์นี้จะเห็นได้ว่าแทนด้วยคำในภาษาซึ่งเป็นคำสามัญ (common words) ประเภทของคำเป็นคำบุพบทและบ่งถึงการเป็นสิ่งสากลของสภาพเหล่านั้น (Russell, 1970:18)

คุณสมบัตินั้นจะมีโนทัศน์ที่ต่างกันไปในแต่ละทฤษฎี มีการศึกษาพบว่ามีสองมโนทัศน์ของคุณสมบัติที่แตกต่างกันคือแบบจำนวนมาก (abundant conception) และแบบจำนวนน้อย (sparse conception) แบบจำนวนมากนั้นถือว่าคุณสมบัติก็แสดงได้จากภาคแสดงทั้งหมดที่มีความหมายและกล่าวถึงคุณสมบัติหรือความสัมพันธ์ ดังนั้นมโนทัศน์แบบนี้จะรวมภาคแสดงอย่าง 'เป็นสีน้ำเงินหรือกลม', 'แบบเดียวกับดาวอังคาร' ให้เป็นคุณสมบัติของสิ่งได้ด้วย ส่วนแบบจำนวนน้อยนั้นถือว่าภาคแสดงใดจะกล่าวถึงคุณสมบัติก็ต่อเมื่อสิ่งที่สมนัยกับภาคแสดงนั้นมีความเหมือนกับสิ่งอื่นๆ ในบางแง่มุม จึงเห็นได้ว่าแบบจำนวนน้อยนั้นไม่ใช่มโนทัศน์ของคุณสมบัติที่ขึ้นอยู่กับการใช้ภาษาของมนุษย์ จากการศึกษาทฤษฎีโทรป ผู้เขียนพบว่าการกล่าวถึงคุณสมบัติของทฤษฎีโทรปเป็นไปตามมโนทัศน์แบบจำนวนน้อยเพราะกล่าวถึงความเหมือนกันของสิ่งต่างๆ ในการพิจารณาโทรปมากกว่าที่จะบอกว่าโทรปพิจารณาได้จากการดูที่ภาคแสดงในประโยคเป็นหลัก ฟิลลิป บริคเกอร์ (Phillip Bricker) ก็กล่าววามโนทัศน์แบบจำนวนน้อยนี้มีทฤษฎีโทรปเป็นประเภทหนึ่งของมโนทัศน์แบบนี้ นอกจากนั้นก็ยังมีทฤษฎีความคล้าย

(resemblance theory) และทฤษฎีสัจสากลที่เป็นคู่แข่ง ซึ่งถ้าจะมีทฤษฎีที่ถูกต้องก็ต้องมีเพียงทฤษฎีเดียวเท่านั้น (Bricker, 1996:472) ในงานวิจัยชิ้นนี้ก็จะยึดถือว่ามโนทัศน์ของคุณสมบัติและความสัมพันธ์นั้นเป็นแบบจำนวนน้อยเท่านั้น

สิ่งสากลและสิ่งเฉพาะ (universals and particulars) ในส่วนของคุณลักษณะนั้นมีปัญหาอยู่ว่าเป็นสิ่งสากลหรือสิ่งเฉพาะ แบบของเพลโตก็เป็นตัวอย่างที่ดีของสิ่งสากล เพราะเป็นสิ่งที่มีความหลากหลายได้มากมายในเวลาเดียวกัน (multiple exemplification) เช่นสีแดงที่เป็นสิ่งสากลก็ปรากฏได้ในหลายๆ สิ่งที่เป็นสีแดง สิ่งเฉพาะมีลักษณะตรงกันข้ามกับสิ่งสากลเพราะไม่สามารถอยู่ได้หลายๆ ที่ในเวลาเดียวกัน เช่น แอปเปิลใบหนึ่งจะอยู่บนโต๊ะและใต้โต๊ะพร้อมๆ กันไม่ได้ สิ่งเฉพาะได้รับการเข้าใจว่าเป็นสิ่งต่างๆ ที่เรารู้โดยทั่วไป เช่น ปากกาด้ามหนึ่ง โต๊ะตัวหนึ่ง แต่ในปัจจุบันมีความหมายกว้างกว่านั้น คือ สามารถเข้าใจว่าคุณสมบัติเป็นสิ่งเฉพาะได้ด้วย เช่น สีแดงของปากกาด้ามหนึ่ง ความแข็งของโต๊ะตัวหนึ่ง

สิ่งนามธรรมและสิ่งรูปธรรม (abstract and concrete) สิ่งนามธรรมคือสิ่งที่ไม่อยู่ในระบบอวกาศ-เวลา เช่น กฎทางตรรกวิทยา ความดี ความงาม แบบในโลกของสิ่งสากลที่เพลโตกล่าวถึงก็จัดว่าเป็นสิ่งนามธรรมเพราะไม่ได้อยู่ในโลกของวัตถุ ส่วนสิ่งรูปธรรมก็คือสิ่งต่างๆ ที่เราพบเห็นโดยทั่วไป เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่ในระบบอวกาศ-เวลา เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ การใช้เทอม 'สิ่งนามธรรม' ในทฤษฎีโทรปจะมีความหมายกว้างกว่าแบบเดิมเพราะทฤษฎีโทรปเห็นว่าสิ่งนามธรรมและสิ่งรูปธรรมไม่ใช่สองสิ่งที่แยกจากกันเด็ดขาด เราจะพบว่าสิ่งนามธรรมของทฤษฎีโทรปนั้นคือการเป็นส่วนประกอบของสิ่งรูปธรรม

เฉพาะคู่ของสิ่งสากลกับสิ่งเฉพาะ และสิ่งนามธรรมและสิ่งรูปธรรม สามารถจำแนกได้เป็น 4 ประเภท ซึ่งก็เข้ากับทฤษฎีแต่ละแบบ 4 แบบ ที่อธิบายความมีอยู่หรือไม่มีอยู่ของฐานและคุณลักษณะ ดังนี้คือ (ดูตาราง 1.1 ประกอบ)

1. **สิ่งสากลนามธรรม (abstract universals)** ทฤษฎีนี้อธิบายว่าคุณลักษณะเป็นสิ่งสากลที่ไม่อยู่ในระบบอวกาศ-เวลา สิ่งเฉพาะที่เราพบเห็นนี้มีคุณลักษณะที่ถอดแบบหรือเป็นตัวอย่างสิ่งสากลเหล่านั้น ทฤษฎีเช่นนี้ก็เช่นทฤษฎีแบบของเพลโต

2. **สิ่งสากลรูปธรรม (concrete universals)** ทฤษฎีนี้กล่าวว่าคุณลักษณะของสิ่งต่างๆ เป็นสิ่งสากลก็จริง แต่ก็ต้องอยู่กับสิ่งเฉพาะ ไม่มีสิ่งสากลที่อยู่นอกเหนือจากระบบอวกาศ-เวลา เช่น แบบของกระต่ายก็อยู่ในกระต่ายทุกตัวที่มีอยู่ แต่เมื่อใดที่กระต่ายสูญพันธุ์ไปจนหมด ก็จะไม่เหลือสิ่งสากล 'ความเป็นกระต่าย' อยู่ด้วย อริสโตเติล (Aristotle) เป็นนักปรัชญาที่ถือทฤษฎีนี้เพราะไม่เห็นด้วยกับแบบสากลของเพลโต

3. **สิ่งเฉพาะนามธรรม (abstract particulars)** ทฤษฎีนี้ปฏิเสธคุณลักษณะที่เป็นสิ่งสากลโดยกล่าวว่าคุณสมบัติของสิ่งเฉพาะเช่น สีแดงของแอปเปิล ก็ต้องอยู่กับแอปเปิลและเป็นคนละสิ่งกับสีแดงของปากกา สีแดงเฉพาะเช่นนี้เป็นสิ่งที่มีอยู่จริงพร้อมๆ กับแอปเปิลหรือปากกาด้วย แนวทางนี้คือจุดสำคัญของทฤษฎีโทรปซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป

4. **สิ่งเฉพาะรูปธรรม (concrete particulars)** ทฤษฎีนี้เห็นว่าสิ่งที่มีอยู่ก็คือสิ่งต่างๆ ที่เราพบเห็นได้ทั่วไป ไม่มีสิ่งสากลที่ปรากฏได้หลายๆ ที่ในเวลาเดียวกัน ไม่มีสิ่งนามธรรมที่ไม่กินที่ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง แนวทางนี้คือทฤษฎีนามนิยมแบบเคร่งครัด (austere nominalism) ซึ่งปฏิเสธทั้งฐานและคุณลักษณะโดยสิ้นเชิง และนามนิยมแบบความคล้าย (resemblance nominalism) ซึ่งเป็นรูปแบบของนามนิยมที่ปรับปรุงเพื่อให้มีการกล่าวถึงคุณลักษณะของสิ่งต่างๆ ได้ แต่สิ่งที่มีอยู่จริงคือสิ่งเฉพาะรูปธรรมเท่านั้น

	สิ่งสากล	สิ่งเฉพาะ
สิ่งนามธรรม	สิ่งสากลนามธรรม (abstract universals) เช่น ทฤษฎีแบบของเพลโต	สิ่งเฉพาะนามธรรม (abstract particulars) เช่น ทฤษฎีโทรป
สิ่งรูปธรรม	สิ่งสากลรูปธรรม (concrete universals) เช่น ทฤษฎีสาระของอริสโตเติล	สิ่งเฉพาะรูปธรรม (concrete particulars) เช่น นามนิยมแบบเคร่งครัด

ตาราง 1.1 แนวทางของแต่ละทฤษฎีในการอธิบายสิ่งพื้นฐานทางภววิทยา ซึ่งทฤษฎีใดที่ยอมรับสิ่งสากลจะได้รับการพิจารณาว่าเป็นสัจนิยม ส่วนทฤษฎีที่ปฏิเสธสิ่งสากลและยอมรับสิ่งเฉพาะจะได้รับการพิจารณาว่าเป็นนามนิยม

ทฤษฎีแบบที่ 1 และ 2 คือ สิ่งสากลนามธรรมและสิ่งสากลรูปธรรมนั้นแม้จะเห็นต่างกันในจุดที่ว่าสิ่งสากลมีลักษณะอย่างไรแต่ก็เห็นพ้องกันว่าสิ่งสากลมีอยู่จริงเป็นแบบให้คุณลักษณะของสิ่งเฉพาะ สิ่งต่างๆ จึงประกอบขึ้นจากฐานซึ่งเป็นสิ่งเฉพาะและคุณลักษณะซึ่งเป็นสิ่งสากล ทฤษฎีนี้คือ สัจนิยม ซึ่งมีกำเนิดจากเพลโตและอริสโตเติลตั้งแต่สมัยกรีก ต่อมาในสมัยกลางมีนักปรัชญาที่ไม่เห็นด้วยกับสัจนิยมโดยยึดถือแนวทางที่ 4 คือ สิ่งเฉพาะรูปธรรมแทน ทั้งนี้เพราะเห็นว่าสิ่งสากลนั้นเป็นความเข้าใจผิด ทฤษฎีนี้คือนามนิยมซึ่งมีนักปรัชญาที่สำคัญคือ วิลเลียม แห่งออกคัม (William of Ockham) ทฤษฎีนี้ในแบบเคร่งครัดจะกล่าวว่ากลุ่มของสิ่งเฉพาะแต่ละสิ่งนั้นไม่มีสิ่งใดเหมือนกันเลย นอกจากว่าเราเรียกชื่อมันด้วยชื่อเดียวกันเท่านั้น เช่น โต๊ะแต่ละตัวไม่ได้มีแบบสากล 'โต๊ะ' ที่อยู่ในโต๊ะเหล่านั้นที่ต้องทำให้เราเข้าใจว่าเป็นโต๊ะ แต่มันเป็นโต๊ะได้ก็เพราะเราเรียกโต๊ะเหล่านั้นด้วยชื่อเดียวกันเท่านั้น ถ้าจะพูดถึงความเป็นสิ่งสากลก็พูดได้แต่ในระดับของคำในภาษาไม่ใช่ในสิ่งต่างๆ (Woozley, 1967: 203-204) นามนิยมแบบออกคัมหรือก็คือแบบเคร่งครัดนั้นจะมองว่าสิ่งสากลเป็นเพียงกลุ่มสัญลักษณ์ที่มนุษย์สร้างขึ้นเอง จึงลดระดับสิ่งสากลให้อยู่ในฐานะการเข้าใจธรรมชาติในระดับสองที่รองจากการเข้าใจสิ่งกายภาพที่ถือว่ายู่ในระดับหนึ่ง (Hamlyn, 1984: 97-98) นักปรัชญานามนิยมมองว่าสิ่งสากลเป็นเพียง 'เรื่องแต่ง (fictions)' ของพวกสัจนิยมที่เข้าใจสามัญลักษณะของภาษาอย่างบิดเบือน (Pap, 1959: 330) การแก้ปัญหาสิ่งสากลของนามนิยมแบบเคร่งครัดก็คือการตัดทิ้ง และด้วยอิทธิพลของสัจนิยมแบบเพลโตที่บอกว่าคุณสมบัติเป็นสิ่งสากล การไม่ยอมรับสิ่งสากลก็ส่งผลให้นามนิยมแบบเคร่งครัดปฏิเสธความมีอยู่ของคุณสมบัติทั้งหลายไปด้วย (Quinton, 1958: 38) ออกคัมมีหลักการที่รู้จักกันทั่วไปในวงการปรัชญา นั่นคือ มืดโกนของออกคัม (Ockham's Razor) ซึ่งกล่าวว่าในทฤษฎีหนึ่งๆ ควรจะมีสิ่งพื้นฐานที่ใช้อธิบายให้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น ด้วยหลักการนี้เองที่ทำให้ออกคัมกล่าวว่าสิ่งที่มีอยู่หรือสาระมีอยู่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น คือ สิ่งเฉพาะรูปธรรม ไม่มีการประกอบขึ้นจากฐานและคุณสมบัติใด ๆ ทั้งสิ้น

สัจนิยมและนามนิยมมีความขัดแย้งที่ชัดเจนที่สุดก็คือเรื่องสิ่งสากลนี้เอง การโต้แย้งก็ใช้ระยะเวลายาวนานจนนักปรัชญาคุ่นเคยที่จะกล่าวว่าทัศนะทั้งสองนี้ยอมรับต่างกันไปคนละสิ่งคือ สัจนิยมยอมรับสิ่งสากลในขณะที่นามนิยมปฏิเสธและรับแต่สิ่งเฉพาะ ความคุ่นเคยนี้ทำให้การพูดถึงในแนวทางที่เหลือคือสิ่งเฉพาะนามธรรมไม่ได้รับความสนใจ ทั้งนี้เพราะได้รับการมองว่าเป็นเทอมที่ขัดแย้งในตัวเอง สิ่งเฉพาะก็ต้องเป็นสิ่งรูปธรรมเสมอไม่มีสิ่งเฉพาะที่เป็นสิ่งนามธรรมไปได้ จนกระทั่งในต้นศตวรรษที่ 20 ที่ จอร์จ เฟดเดอริค สเตาท์ (George Federick Stout) มีข้อเสนอที่ปรากฏในงาน "The Nature of Universals and Propositions" (1921-ในที่นี่

อ้างอิงจากที่ตีพิมพ์อีกครั้งในปี 1971) ว่า คุณสมบัติของสิ่งต่าง ๆ ที่เรารับรู้นี้เป็นสิ่งเฉพาะทั้งนั้น อย่างเช่น ลูกบิลเลียดสองลูกที่เรารับรู้ว่าต่างกัน ก็เพราะรับรู้ถึงความกลมและความเรียบลื่นของลูกหนึ่งก็เป็นคนละความกลมและความเรียบลื่นของอีกลูกหนึ่ง ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าคุณสมบัติที่เข้าไปเป็นคุณสมบัติให้กับสิ่งรูปธรรมหรือปัจเจกบุคคลใดๆก็เป็นสิ่งเฉพาะเท่าๆกับสิ่งนั้นหรือปัจเจกผู้หนึ่งที่มันเข้าไปเป็นคุณสมบัติให้ (A character characterising a concrete thing or individual is as particular as the thing or individual which it characterises.) (Stout, 1971:154) จุดเริ่มต้นนี้ได้รับการสานต่อให้เป็นทฤษฎีที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยโดนัลด์ แครี วิลเลียมส์ (Donald Cary Williams) ซึ่งปรากฏในงาน “The Elements of Being” (1953) โดยที่สรุปแนวคิดได้สั้นๆว่า สิ่งเฉพาะนามธรรมนี้เป็นธาตุของสิ่งทั้งหลาย โดยที่สิ่งเฉพาะรูปธรรมก็ประกอบขึ้นจากสิ่งเฉพาะนามธรรม และสิ่งสากลก็เข้าใจได้ในฐานะสิ่งที่มีที่มา (derivative) จากสิ่งเฉพาะนามธรรม วิลเลียมส์เสนอชื่อสั้นๆ เรียกสิ่งเฉพาะนามธรรมนี้ว่า โทรป (trope) ทฤษฎีนี้จึงได้ชื่อที่รู้จักกันแพร่หลายว่าทฤษฎีโทรป (Trope Theory)

การที่ทฤษฎีโทรปกล่าวถึงคุณลักษณะว่าเป็นสิ่งเฉพาะนั้นดูจะไปกับกันได้กับนามนิยมแบบเดิมส่วนหนึ่ง และไปกันไม่ได้อีกส่วนหนึ่ง นั่นคือการรับว่าสิ่งที่มีอยู่จริงเป็นสิ่งเฉพาะนั้นเข้ากับหลักการของนามนิยม แต่การพูดถึงคุณลักษณะก็ขัดกับนามนิยม ดูจะไปเข้ากันได้มากกว่ากับสัญนิยมที่รับว่ามีคุณลักษณะ อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีโทรปปฏิเสธสิ่งสากลของพวกสัญนิยม จึงได้รับการพิจารณาว่าเป็นนามนิยมแบบหนึ่ง อีกทั้งอิทธิพลของพวกสัญนิมนั้นเป็นที่เด่นชัดในเรื่องการยอมรับสิ่งสากล ทฤษฎีใดที่ปฏิเสธสิ่งสากลจึงได้ชื่อ่านามนิยมไปเสียทั้งหมด แต่เพื่อความเข้าใจว่าทฤษฎีโทรปไม่ใช่นามนิยมแบบเคร่งครัด ก็มีการจำเพาะเจาะจงลงไปว่า เป็นนามนิยมแบบสายกลาง (moderate nominalism) ด้วยก็ได้

ชื่อของทฤษฎีสัญนิยมและนามนิยมอาจมีความยุ่งยากในการจัดประเภทของแต่ละทฤษฎีย่อยๆได้ว่าจะจัดอยู่ในประเภทใด เช่นทฤษฎีโทรปนี้นอกจากการปฏิเสธสิ่งสากลในฐานะสิ่งพื้นฐานแล้ว ก็ไม่ได้มีอะไรเหมือนกับนามนิยมอีก นักทฤษฎีโทรปบางคนเช่น คีธ เค แคมป์เบล (Keith K. Campbell) ก็หลีกเลี่ยงการเรียกทฤษฎีโทรปว่าเป็นนามนิยมตามนักปรัชญาคนอื่น ๆ และเรียกว่าเป็นทฤษฎีแบบสิ่งเฉพาะนิยม (particularism) แทน ทั้งนี้เพราะเห็นว่านามนิยมปฏิเสธคุณลักษณะในขณะที่ทฤษฎีโทรปยอมรับ (Campbell, 1990 : 27) นักปรัชญาคนอื่น ๆ เช่น ปีเตอร์ เอ็ม ไชมอนส์ (Peter M. Simons) ก็เรียกเช่นเดียวกันนี้ และให้ชื่อทฤษฎีที่ยอมรับสิ่งสากลว่าสิ่งสากลนิยม (universalism) (Simons, 1999:399) อย่างไรก็ตามชื่อทั้งสองนี้ไม่

เป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย อีกทั้งผู้เขียนเห็นว่าถ้าเข้าใจว่าทฤษฎีโทรปปฏิเสธสิ่งสากลและจัดประเภทให้เข้ากับนามนิยมด้วยความเข้าใจเช่นนี้ ก็ไม่ได้ถือว่าเป็นความเข้าใจผิดแต่อย่างใด อีกประการหนึ่งชื่อ นามนิยม และ สิ่งเฉพาะนิยม นั้นมีความแตกต่างในฐานะที่ว่านามนิยมถือเป็นประเภทย่อยของสิ่งเฉพาะนิยมได้ (Landesman,1971) ประเภทย่อยอื่นๆก็เช่น นามนิยมแบบกลุ่ม (class nominalism) และนามนิยมแบบความคล้าย ทุกทฤษฎีนี้ถือเป็นสิ่งเฉพาะนิยม เพราะต่างก็ปฏิเสธสิ่งสากลในฐานะสิ่งพื้นฐานทางภววิทยา

ในปี 1953 ที่วิลเลียมส์เสนอทฤษฎีโทรปนั้น ภายหลังมีการเรียกอย่างจำเพาะเจาะจงว่าเป็นทฤษฎีโทรปแบบกลุ่มคุณลักษณะ (bundle theory of trope) ซึ่งมีแคมป์เบลที่แสดงแนวคิดเดียวกันในงาน Abstract Particulars (1990) ก่อนหน้านั้นคือในปี 1980 มีงานเขียนของ ชาร์ลส์ เบอร์ตัน มาร์ติน (Charles Burton Martin) ที่ชื่อ “Substance Substantiated” โดยมีใจความว่า นอกจากกลุ่มคุณลักษณะแล้วยังต้องมีฐานคุณลักษณะด้วย แนวคิดเดียวกันนี้ได้รับการตอบรับจากนักทฤษฎีสัจนิยมอย่าง เดวิด มาเลท อาร์มสตรอง (David Malet Armstrong) (1989) โดยมีชื่อว่าทฤษฎีโทรปแบบสสาร (substance trope theory) และในปี 1994 ก็มีทฤษฎีโทรปแบบนิวเคลียร์ (nuclear theory) ซึ่งเป็นทฤษฎีของไซมอนส์ โดยรวมก็คือในปัจจุบันนี้มีทฤษฎีโทรปที่เป็นที่รู้จักอยู่สามทฤษฎี นี้แสดงให้เห็นว่าการพูดถึงโทรปในภววิทยาได้รับการตอบรับและเป็นที่ยอมรับถกเถียงกันอย่างกว้างขวางขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก อีกทั้งเทอม สิ่งเฉพาะนามธรรม นี้ก็ได้รับการพูดถึงจากนักปรัชญาอีกหลายคนแต่เลือกใช้คำต่างๆกันไป เช่น เบอร์กแมน (Bergman) เรียกว่า perfect particulars ,วอลเตอร์สตอร์ฟ (Wolterstorff) เรียกว่า cases ,คุง (Küng) เรียกว่า concrete properties ,แมททิวส์และโคเฮน (Matthews and Cohen) เรียกว่า unit-properties ,นักปรัชญาอีกหลายคนเรียกว่า properties-instances, individual accidents, moments (Armstrong,1989:113; Oliver,1996:34) อย่างไรก็ตาม คำที่ใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุดก็คือโทรปซึ่งมีที่มาจากวิลเลียมส์นั่นเอง

กล่าวโดยรวมแล้ว ด้วยประวัติอันยาวนานตั้งแต่สมัยกรีกจนถึงปัจจุบัน มีทฤษฎีหลักที่พยายามกล่าวถึงสิ่งพื้นฐานในธรรมชาติอยู่ 3 ทฤษฎี คือสัจนิยม นามนิยม และมโนทัศน์นิยม เฉพาะสัจนิยมและนามนิยมเท่านั้นที่เป็นคู่แข่งที่ชัดเจน และทั้งคู่ก็มีทฤษฎีย่อยๆที่แบ่งได้ตามทฤษฎีสารว่าในหนทางของตนนั้นจะยอมรับหรือปฏิเสธฐานที่รองรับคุณลักษณะ หรือจะต้องมีฐานคุณลักษณะด้วย ผู้เขียนแสดงภาพรวมดังตาราง 1.2 คือ

ทฤษฎีสาระ ทฤษฎีคุณลักษณะ	ฐานคุณลักษณะ	กลุ่มคุณลักษณะ	ปฏิเสททั้งฐาน และคุณลักษณะ
สิ่งสากล	สาระประกอบขึ้นจากคุณลักษณะที่มีฐานรองรับ เช่น ทฤษฎีสาระของอริสโตเติล	สาระเป็นเพียงกลุ่มคุณลักษณะซึ่งเป็นสิ่งสากลที่มารวมกลุ่มกัน เช่น ทฤษฎีของรัสเซล	ไม่ปรากฏทฤษฎีในแนว ทางนี้
สิ่งเฉพาะ	สาระประกอบขึ้นจากคุณลักษณะซึ่งเป็นสิ่งเฉพาะ และมีฐานรองรับ (มาร์ติน) หรือคุณลักษณะที่เป็นสิ่งเฉพาะนั้นก็เข้าใจในแนวทางของสิ่งสากลได้ (อาร์มสตรอง)	สาระประกอบขึ้นจากคุณลักษณะซึ่งเป็นสิ่งเฉพาะเท่านั้น ไม่มีฐานใด ๆ รองรับ เช่น ทฤษฎีโทรปแบบคุณลักษณะ หรือ ในอีกชื่อหนึ่งว่า นามนิยมแบบสายกลาง	สาระก็คือ สิ่งเฉพาะ รูปธรรมเท่านั้น (นามนิยมแบบเคร่งครัด) หรือ พูดถึงคุณลักษณะได้ว่า เป็นความเหมือนกันของ สิ่งต่างๆ (นามนิยมแบบ ความคล้าย)

ตาราง 1.2 การแบ่งประเภทของทฤษฎีโดยพิจารณาจากการยอมรับหรือปฏิเสธสิ่งสากลควบคู่ไปกับการยอมรับหรือปฏิเสธฐานคุณลักษณะ

แนวเหตุผล ทฤษฎีสำคัญ และสมมติฐาน

เนื่องจากทฤษฎีโทรปมีอยู่ 3 ทฤษฎี ผู้เขียนจะพิจารณาในขั้นต้นก่อนว่าทฤษฎีใดควรจะได้ชื่อว่าเป็นนามนิยมแบบทฤษฎีโทรปมากที่สุด ทั้งนี้เพราะแต่ละแนวทางทั้งสามนั้นก็ เป็นทฤษฎีที่มีความขัดแย้งกันอยู่ จากนั้นก็จะศึกษาเฉพาะทฤษฎีโทรปที่เป็นรูปแบบของนามนิยมนี้ในเชิงวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบการอ้างเหตุผลว่าสมเหตุสมผลหรือไม่ในการตอบโต้ข้อคัดค้านของฝ่ายตรงข้ามที่ไม่เห็นด้วยไม่ว่าจะเป็นข้อคัดค้านจากสัจนิยมหรือนามนิยมแบบอื่น ๆ ผู้เขียนมีสมมติฐานอยู่ว่าเมื่อศึกษาแล้วจะพบว่าทฤษฎีโทรปแบบกลุ่มคุณลักษณะเป็นแนวทางที่จัดว่าเป็นนามนิยมแบบทฤษฎีโทรป และจะตอบข้อโต้แย้งที่มีตามมาได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่ออธิบายแนวคิดนามนิยมแบบทฤษฎีโทรปในฐานะสิ่งพื้นฐานทางภววิทยา
2. ประเมินการอ้างเหตุผลของนามนิยมแบบทฤษฎีโทรป

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาทฤษฎีโทรปเฉพาะในอภิปรัชญาของสาระและคุณลักษณะเท่านั้น และคุณลักษณะหรือคุณสมบัตินี้ก็อยู่ในเชิงกายภาพซึ่งก็คือคุณสมบัติที่พบได้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน ไม่รวมไปถึงคุณสมบัติแบบอื่นๆที่นักปรัชญาพูดถึง เช่นคุณสมบัติเชิงคณิตศาสตร์ (mathematical properties), คุณสมบัติทางจิต (mental properties) ฯลฯ อีกประการหนึ่ง นักปรัชญาทฤษฎีโทรปบางคนเช่นแคมป์เบล ก็พยายามขยายขอบเขตของทฤษฎีโทรปให้เข้าสู่การอธิบายปัญหาในทางภววิทยา (ontology) แขนงอื่นๆ ด้วยเช่น ปรัชญาจิต (Philosophy of Mind), ปรัชญาของระบบอวกาศ-เวลา (Philosophy of Space and Time), การเป็นสาเหตุ (Causation), ฯลฯ ซึ่งในส่วนนี้ผู้เขียนก็ไม่ขอกล่าวถึงเพราะไม่เกี่ยวกับประเด็นของงานวิจัยนอกจากจะมีบางส่วนที่เกี่ยวข้องโยงกันกับประเด็นที่กำลังศึกษาก็อาจจะพาดพิงถึงบ้างเพียงเล็กน้อย

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

เริ่มด้วยการอ่านงานเขียนที่เกี่ยวข้องกับการอภิปรายในประเด็นเรื่องสิ่งสากลและสิ่งเฉพาะโดยทั่วไปเพื่อทำความเข้าใจปัญหา จากนั้นก็เลือกศึกษาแนวคิดและแนวทางการอ้างเหตุผลของนักปรัชญาทฤษฎีโทรปที่น่าสนใจรวมทั้งศึกษางานเขียนที่โต้แย้งแนวคิดของนักทฤษฎีโทรปจากนักปรัชญาที่ไม่เห็นด้วย ผู้เขียนจะประเมินการอ้างเหตุผลทั้งหมดโดยรวม เนื้อหาจึงออกมาเป็นบทต่างๆ ดังนี้คือ

บทที่ 2 การอภิปรายของนักนามนิยมแบบทฤษฎีโทรป ในขั้นต้น ผู้เขียนพิจารณาทฤษฎีโทรปทั้งสามแบบเพื่อตัดสินว่าแบบใดควรจะเป็นนามนิยมแบบทฤษฎีโทรปที่งานวิจัยนี้ต้องการศึกษามากที่สุด ผู้เขียนพบว่า ทฤษฎีโทรปที่ควรได้ชื่อ่านามนิยมแบบทฤษฎีโทรปดังกล่าวก็คือทฤษฎีโทรปแบบกลุ่มคุณลักษณะซึ่งมีวิลเลียมส์และแคมป์เบลเป็นตัวอย่างของนักทฤษฎีในแนวทางนี้ ในขั้นต่อไปผู้เขียนก็ตรวจสอบการอ้างเหตุผลของทฤษฎีโทรปแบบกลุ่มคุณลักษณะโดยแบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ซึ่งพบว่าประเด็นสำคัญที่มีการเสนอคือ คุณลักษณะทั้งหลายสามารถเข้าใจได้ในฐานะสิ่งเฉพาะนามธรรม และสิ่งนี้ก็เป็นที่มาของสิ่งสากล ส่วนสิ่งเฉพาะรูปธรรมก็ประกอบขึ้นจากสิ่งนี้ ต่อจากนั้นก็ได้นำเสนอข้อสนับสนุนทฤษฎีโทรปแบบกลุ่มคุณลักษณะนี้ว่าได้เปรียบทฤษฎีสัญนิยมและนามนิยมแบบอื่นๆอย่างไร

บทที่ 3 ปัญหาของการทำให้คุณลักษณะเป็นสิ่งเฉพาะ คำถามที่สำคัญของบทนี้คือการเป็นสิ่งเฉพาะของคุณลักษณะนั้นเป็นไปได้หรือไม่ ในส่วนนี้จึงเป็นการยกข้อคัดค้านจากนักปรัชญาซึ่งไม่เห็นด้วยต่อประเด็นที่ว่าคุณลักษณะเป็นสิ่งเฉพาะ ซึ่งมีประเด็นโต้แย้งคือ ปัญหาของเทอม 'สิ่งเฉพาะนามธรรม' ,ปัญหาการทำความสัมพันธ์ให้เป็นสิ่งเฉพาะ, และปัญหาโทรปสลับ (swapped tropes)

บทที่ 4 ปัญหาเซตของความเหมือนและผลรวมการปรากฏพร้อมของโทรป ซึ่งสองสิ่งนี้ทฤษฎีโทรปแบบกลุ่มคุณลักษณะใช้อธิบายสิ่งสากลและสิ่งเฉพาะรูปธรรมตามลำดับ ในบทนี้จึงมีคำถามหลักอยู่ว่า การอธิบายเช่นนั้นมีปัญหาใดๆที่จะแสดงว่าเป็นการอธิบายที่ไม่สมเหตุสมผลหรือไม่ ผู้เขียนจะแบ่งเป็นสองส่วน คือพิจารณาปัญหาความสัมพันธ์ของโทรปในเซตของความเหมือนของโทรป และพิจารณาปัญหาความสัมพันธ์ของโทรปในแบบกลุ่มคุณลักษณะหรือผลรวมการปรากฏพร้อมของโทรป ทั้งสองส่วนจะประกอบไปด้วยประเด็นปัญหาต่างๆที่เกี่ยวข้องซึ่งควรจะได้ตรวจสอบว่ามีความสมเหตุสมผลหรือไม่ในการโต้แย้งทฤษฎีโทรปแบบกลุ่มคุณลักษณะ

บทที่ 5 เป็นบทสรุปและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจทัศนะของนามนิยมแบบทฤษฎีโทรปในการอธิบายสาระและคุณลักษณะ
2. เพิ่มพูนงานวิจัยที่จะเป็นแหล่งค้นคว้าในทางอภิปรัชญาและภาววิทยา